

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila právní věci žalobce: **M. A.**, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, se sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. OAM-1258/ZA-ZA11-VL13-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2024, č. j. 41 Az 10/2024-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím (dále také jen „napadené rozhodnutí“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce se bránil napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Žalobní námitky neshledal důvodnými. Poukázal na to, že žalobce, který je příslušníkem kurdské menšiny v Turecku, opírá svoji žalobu pouze o § 12 písm. b) zákona o azylu. V tomto směru přisvědčil závěrům žalovaného v napadeném rozhodnutí a uzavřel, že u žalobce nejsou dány předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování v Turecku s ohledem na jeho národnost. Uvedl, že judikatura Nejvyššího správního soudu, která se již postavením kurdské menšiny v Turecku zabývala, dospěla k závěru, že uvedená skutečnost není bez dalšího důvodem k udělení mezinárodní ochrany, pokud tomu neodpovídá vylíčený azylový příběh. V posuzované věci žalobce tvrdil jednak potíže při hledání práce, které však nedosahují intenzity pronásledování podle zmíněného ustanovení, stejně jako jeho jediná účast na prokuruském protestu. Ani to z něj totiž nedělá aktivního člena kurdské menšiny, který by takto prosazoval svá politická práva. Krajský soud v této souvislosti vysvětlil též pojem pronásledování ve smyslu čl. 9 kvalifikační směrnice, přičemž poukázal na to, že rozeznání demonstrace, již se žalobce zúčastnil, s poraněním nehtu, které při něm utrpěl, intenzity pronásledování podle uvedeného článku směrnice nedosahuje. Současné

z něho nelze dovodit, že by žalobci pronásledování hrozilo po jeho návratu v budoucnu. Za dostatečné považoval krajský soud i podklady, které žalovaný opatřil o zemi žalobcova původu. K tomu dodal, že rozsah, v jakém žalovaný tyto podklady opatřil, se odvíjí především od důvodů, které cizinec uvedl při podání své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Na základě všech těchto skutečností krajský soud uzavřel, že námitky směřující k naplnění důvodu pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu nejsou důvodné. K jiným formám mezinárodní ochrany pak žalobce nic nenamítal.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek i napadené rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti neuvádí ničeho. V podstatě opakuje argumentaci uplatněnou již v žalobě a zdůrazňuje, že jako Kurd je jednak diskriminován na svém právu svobodně se shromažďovat a nemá také rovný přístup k zaměstnání jako turecká většina. V tomto ohledu nesouhlasí s krajským soudem v tom, že žalovaný shromáždil relevantní informace zabývající se postavením kurdské menšiny. Upozorňuje, že nelze přehlížet, že při realizaci svého politického práva formou účasti na protestu za práva Kurdů byl fyzicky napaden příslušníky policie, povalen na zem a byl mu poraněn nehet. Krajský soud nesprávně dovodil, že žalovaný nebyl povinen zjistit více informací o zemi původu, zejména těch, které by se zabývaly realizací práva na shromažďování kurdskou menšinou. Stejně tak pochybil, pokud dovodil, že se žalobce měl obrátit v případě svého napadení na vnitrostátní orgány. Stěžovatel již ve správním řízení poukazoval na to, že uvedené nemá smysl. Z dostupných podkladů současně neplyne, že by mu byla jakákoliv pomoc poskytnuta. Není proto zřejmé, z čeho tato úvaha krajského soudu vychází. Stěžovatel tudíž zastává názor, že uvedené jednání orgánu státní moci naplňuje povahu pronásledování dle čl. 9 odst. 2 písm. a) a b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany směrnice (dále jen „kvalifikační směrnice“).

[5] Stěžovatel tedy setrvává na tom, že zprávy shromážděné žalovaným o zemi původu a postavením Kurdů v Turecku, zejména zaručení jejich práva na shromažďování a veřejné vyjádření podpory právům kurdské menšiny nejsou dostatečné a neobsahují žádné relevantní informace. Obdobně to pak platí i ohledně potvrzení či vyvrácení diskriminačního postavení žalobce na trhu práce. Stěžovatel setrvává na tvrzení, že jako Kurd nemá rovné podmínky na tomto trhu.

IV.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zastává názor, že jak napadené rozhodnutí, tak i napadený rozsudek jsou v souladu s právními předpisy. Uplatněné námitky nepotvrzují, že by žalovaný porušil správní řád či zákon o azylu. Žalovaný je přitom přesvědčen, že se zabýval všemi skutečnostmi, které stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro své rozhodnutí. Stěžovatel neuvádí žádné skutečnosti svědčící tomu, že by mohl být pronásledován z důvodů podle § 12

pokračování

zákona o azylu či že by mu hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona. Není zde ani důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu podle § 14 uvedeného zákona. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost nebo zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[7] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39. Na tam uvedené závěry kasační soud nyní pro stručnost odkazuje.

[8] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil a jak již výše uvedeno, ani stěžovatel ničeho v tomto směru v kasační stížnosti netvrdil.

[9] Z kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel požaduje přezkum napadeného rozsudku, aniž by se měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikатурního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a jeho rozhodnutí by tak mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud nezjistil žádné pochybení té intenzity, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelovy výtky mohou mít „širší dopad“ i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti soud neshledal.

[10] Nejvyšší správní soud předesílá, že podstata kasační stížnosti tkví v argumentaci, podle níž správní orgány neobstaraly dostatek relevantních podkladů týkajících se nejen možnosti uplatnění shromažďovacího práva kurdské menšiny v Turecku, ale i jejího uplatnění na trhu práce a krajský soud pochybil, pokud shromážděné podklady, z nichž žalovaný vycházel, považoval za dostatečné.

[11] Nejvyšší správní soud již nyní uvádí, že se se závěry krajského soudu o této otázce (dostatečnosti zpráv o zemi původu) zcela ztotožňuje. Krajský soud totiž správně poukázal na to, že rozsah a obsah zpráv o zemi původu se odvíjí zejména od toho, jaká konkrétní tvrzení cizinec uvede při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[12] Z obsahu správního spisu však nepochybně plyne, že stěžovatel při pohovoru s ním provedeném uvedl, že v Turecku měl problémy spočívající v tom, že nemohl najít dobrou práci a jednou byl napaden policií. K zaměstnání pak doplnil, že práci měl a dělal číšníka v městě Bodrum, chvíli pracoval také jako kuchař a hledal si jinou práci. Tu se mu nepodařilo najít pomocí úřadu práce, kde byl registrován asi tři měsíce. K incidentu s policií při pohovoru uvedl, že se s kamarádem zúčastnil pouličního protestu, který nebyl povolený, jednalo se o protest za práva Kurdů, kterého se zúčastnilo asi 30 lidí, policejní hlídka městské policie přijela a tyto lidi rozehnala, stěžovatel přitom byl shozen na zem s dalšími lidmi a poranil si nehet. Celá věc skončila tak, že stěžovatel s kamarády odešel pryč, aniž došlo

k jakémukoliv uvěznění či obvinění. Poté již neměl žádné potíže. Stížnost na postup policie nepodal, neboť měl za to, že by to nemělo smysl. Uvedl, že „*Kurdum nikdo nepomůže*“. Při uvedeném pohovoru současně jako důvod, pro který přicestoval do České republiky, stěžovatel uvedl: „*[j]en tak mě tohle napadlo. Je to tu klidné a přátelské.*“ Z toho žalovaný dovodil, že jediným důvodem, pro který stěžovatel žádá o udělení mezinárodní ochrany, je snaha o lepší život. Tím byl tudíž vymezen i rámec, v němž byl žalovaný povinen obstarat podklady pro své rozhodnutí, zejména pak zprávy o zemi původu. Žalovaný přitom vzal v potaz, že stěžovatel je státním příslušníkem Turecka, hlásícím se ke kurdské národnosti, bez politického přesvědčení a nehlasí se k žádné politické straně či skupině, náboženským vyznáním je muslim.

[13] S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem v tom, že podklady, které žalovaný pro posouzení stěžovatelovy žádosti obstaral, byly zcela dostačující. Týkaly se jednak postavení turecký občanů kurdského původu (zpráva Turecko – informace MZV ČR č. j. 13150-6/2023.MZV/LPTP ze dne 16. 1. 2024) a také bezpečnostní a politické situace v zemi původu zaměřené na vybrané otázky v oblasti občanských svobod a lidských práv (zpráva Turecko – Informace OAMP ze dne 4. 8. 2023).

[14] Ve vztahu k namítanému incidentu s městskou policií lze z posledně uvedené zprávy dovodit, že osoby s příslušností ke Straně kurdských pracujících (PKK) nebo ke Gülenovu hnutí Hizmet byly častěji vystaveny špatnému zacházení, zneužívání nebo možnému mučení, byť takové zacházení je ústavou Turecka a jejími zákony zakázáno. Taktéž k problematice svobodné emigrace a repatriace žadatelů o azyl z téže zprávy vyplývá, že vláda omezuje pohyb osob s vazbami na Gülenovo hnutí Hizmet nebo obviněné z neúspěšného pokusu o převrat v roce 2016. Z výše uvedeného však plyne, že stěžovatel je bez politické příslušnosti a účastnil se jediného incidentu, který proběhl v červenci 2023, aniž se projevil jakýkoliv negativní postoje či diskriminace státních orgánů ve vazbě na tuto stěžovatelovu účast na uvedeném protestu. Krajskému soudu lze proto přisvědčit, že s ohledem na skutečnosti, které stěžovatel tvrdil v žádosti a uvedl při pohovoru s ním, je posouzení postavení kurdské menšiny v Turecku, k níž se stěžovatel hlásí, dostatečné, stejně jako podklady v podobě zpráv o zemi původu, o něž své závěry žalovaný opřel.

[15] Jedná-li se o namítanou diskriminaci na trhu práce, Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že k uvedenému stěžovatel v žalobě tvrdil pouze to, že jako Kurdovi se mu nedařilo najít práci a že jsou Kurdové osobami tzv. třetí kategorie, což se projevuje mj. tím, že tyto osoby s obtížemi shání práci. Již žalovaný v této souvislosti poukázal na to, že v rozporu s uvedeným tvrzením stěžovatel při pohovoru uvedl, že práci měl, byť posléze se snažil najít i jinou za pomoci úřadu práce. Uvedené skutečnosti o tvrzené diskriminaci na trhu práce nesvědčí. Jak k tomu přílehavě uvedl krajský soud, jedná se o nesnáze, které bez dalšího intenzity pronásledování nedosahují.

[16] Jelikož krajský soud veškeré sporné otázky posoudil nejen správně, ale odkázal i na přílehavou judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se již obdobnými otázkami týkajícími se postavení kurdské menšiny v Turecku zabývala (viz zejména odst. 15. a 16. napadeného rozsudku), nepovažuje Nejvyšší správní soud za účelné tyto jeho závěry opakovat, a pro stručnost na ně odkazuje. Se závěry krajského soudu týkajícími se jak

pokračování

naplnění předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tak i posouzení dostatečnosti zpráv o zemi původu se plně ztotožňuje.

[17] Nejvyšší správní soud přitakává i úvahám, jež krajský soud vyslovil k otázce pronásledování v kontextu zmiňovaného § 12 písm. b) zákona o azylu. Aby bylo možno určité jednání považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu v návaznosti na čl. 9 kvalifikační směrnice, je především třeba, aby dosahovalo určité intenzity závažnosti a také aby bylo přiměřeně pravděpodobné. Tak tomu v souzené věci nebylo, jak výše popsáno. Krajský soud tudíž nepochybil ani v tom, že poukázal na závěry vyplývající z usnesení kasačního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23, podle nějž prostá skutečnost, že se stěžovatel subjektivně domnívá, že by mu státní orgány neposkytly ochranu, pokud by se na ně obrátil (zde v návaznosti na tvrzený ojedinělý incident s městskou policií v důsledku stěžovatelovy účasti na protestu kurdské menšiny), neznamená, že by mu taková ochrana ze strany státních orgánů poskytnuta nebyla.

[18] Již jen pro úplnost k právě uvedenému Nejvyšší správní soud dodává, že obdobně se vyslovil již v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003-44, podle nějž *„neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně.“*

[19] Nejvyšší správní soud tudíž shrnuje, že krajský soud se v napadeném rozsudku věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a podklady a tyto posoudil v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se otázek řešených i v souzené věci. Dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura tak dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

VI.

[20] Za těchto okolností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu